

अर्द्धवार्षिक परीक्षा 2024-25

कक्षा - षष्ठम्

समय:- सार्धहोराद्वयम्

विषय - तृतीय भाषा (संस्कृतम्)

पूर्णांक: - 50

नाम परीक्षार्थी -

अनुक्रमाङ्क: -

- 1 सूक्तिस्तबकः पाठस्य क्रमः अस्ति- 1
(क) चतुर्थः (ख) पंचमः (ग) षष्ठः (घ) सप्तमः { }
- 2 'शृगालस्य स्वभावः कीदृशः भवति - 1
(क) सरलः (ख) क्रुद्धः (ग) कुटिलः (घ) शांतः { }
- 3 'शिक्षकः' इति पदस्य वर्णविच्छेदम् अस्ति - 1
(क) श्+इ+क्+ष्+अ+क्+अः (ख) श्+इ+ष+क+अ+क्+अः
(ग) श्+इ+क्+ष्+इ+क्+अः (घ) श्+अ+क्+ष्+अ+क्+अः { }
- 4 स्त्रीलिंगे प्रयुक्तशब्दः अस्ति- 1
(क) सौचिकः (ख) कदलीफलम् (ग) दीपः (घ) घटिका { }
- 5 'उद्यमेन' इति पदस्य पर्यायपदम् अस्ति - 1
(क) अतिक्रमेण (ख) परिश्रमेण (ग) कालेन (घ) दुष्करेण { }
- 6 'कृष्णः' इति पदस्य विलोमपदम् अस्ति - 1
(क) श्वेतः (ख) नीलः (ग) रक्तः (घ) पीतः { }
- 7 'सूर्यः' इत्यस्य पर्यायपदमस्ति- 1
(क) रविः (ख) अश्वः (ग) दीपः (घ) पृथ्वी { }
8. धनिकः धनं ददाति । 1
(क) निर्धनम् (ख) निर्धनाय (ग) निर्धनस्य (घ) निर्धनः { }
9. उचितसर्वनामपदैः रिक्तस्थानं पूरयत्-। 2
(तौ , यूयम् , अहम् , वयम्)
(क) फलं खादामि । (ख)गीतं गायथ ।
(ग) उद्यानं पश्यतः । (घ) जलं पिबामः ।
10. अंकानाम कृते शब्दाः लिखत- 2
(क) 35 = । (ख) 40 = ।
(ग) 29 = । (घ) 32 = ।
11. यथायोग्यं योजयत- 2
समुद्रतटः - ज्ञानाय
क्रीडनकम् - पोषणाय
दुग्धम् - पर्यटनाय
विद्या - खेलनाय

- 12. कोष्ठकात् उचितम् अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत- 2
 (अद्य, कदा, अधुना, सर्वदा)
 (क)विज्ञानस्य युगः अस्ति। (ख) रविवासरः अस्ति।
 (ग) त्वंमातुलगृहं गमिष्यसि? (घ) सर्वदा सत्यं वद।
- 13. संस्कृतानुवादं लिखत- (कः अपि चत्वारः) 2
 (क) मैं पुस्तक पढ़ता हूँ। =।
 (ख) वह पत्र लिखेगा। =।
 (ग) तुम दोनों सत्य बोलो। =।
 (घ) हम दोनों श्लोक गाते हैं। =।
 (च) हम सब खाना खाते हैं। =।
 (छ) वे सब खेलते हैं। =।
- 14. पठ् धातोः लट् लोट च लकारयोः रूपाणि लिखत। 2
 पुरुषः एकवचनम् द्विवचनम् बहुवचनम् एकवचनम् द्विवचनम् बहुवचनम्
 प्र.पु.
 म.पु.
 उ. पु.
- 15. अधोलिखितानां विलोमपदानि लिखत- 2
 (क) सुखदम् =। (ख) दुर्व्यवहारः =। (ग) शत्रुता =। (घ) असमर्थः =।
- 16. निर्देशानुसारं शब्दरूपाणि लिखत- 4
 विभक्तिः एकवचनम् द्विवचनम् बहुवचनम्
 प्रथमा (बालक)
 द्वितीया (बालक)
 चतुर्थी (बालिका)
 पंचमी (बालिका)
 तृतीया (पुष्प)
 प्रथमा (पुष्प)
 षष्ठी (मुनि)
 सप्तमी (मुनि)
- 17. स्वपाठ्यपुस्तकात् कः अपि द्वौ श्लोकौ लिखत, यो अस्मिन् प्रश्नपत्रे नास्ति ।
 1.
 2.

18. श्लोकार्थं लिखत - 4
- प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः ।
तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं वचने का दरिद्रता ॥
अथवा
काकः कृष्णः पिकः कृष्णः, को भेदः पिककाकयोः ।
वसंतसमये प्राप्ते , काकः काकः पिकः पिकः ॥

- 1
- 2

19. प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - (कः अपि चत्वारः) 4
- (क) सर्वे जन्तवः केन तुष्यन्ति ?
उत्तरम्-
- (ख) पिककाकयोः भेदः कदा भवति ?
उत्तरम्-
- (ग) मार्गे कः आगच्छत् ?
उत्तरम्-
- (घ) कति बालकाः स्नानाय अगच्छन् ?
उत्तरम्-
- (च) कृषकाः केन क्षेत्राणि कर्षन्ति ?
उत्तरम्-
- (छ) श्रमेण का सरसा भवति ?
उत्तरम्-

20. कोष्ठकात् उचितशब्दं चित्वा अधोलिखितकथां पूरयत - 4
(मनोरथैः , पातुम् , स्वल्पम् , इतस्ततः, कार्याणि , उपरि , संतुष्टः , पिपासितः)
एकदा एकः काकः आसीत् । सः जलं पातुं अभ्रमत । परं
कुत्रापि जलं न प्राप्नोत् । अन्ते सः एकं घटं अपश्यत् । घटे जलं एवम् आसीत् । अतः
सः एवम् जलं असमर्थः आसीत् । सः एकं उपायं अर्चितयत् । सः पाषाणस्य खंडानि घटे
अक्षिपत् । एवं क्रमेण घटस्य जलं आगच्छत् । काकः जलं पीत्वा अभवत् । परिश्रमेण
एव कार्याणि सिध्यन्ति न तु मनोरथैः ।

- 21 " समुद्रतटः" अथवा "बकस्य प्रतिकारः" पाठस्य सारं हिंदीभाषायां स्वभाषायां वा लिखत । 4
-
-
-
-
-

22. स्वप्रधानाध्यापकस्य कृते दिवसद्वयस्य अवकाशार्थं एकं प्रार्थनापत्रं लिखत । 4

सेवायाम्
.....
.....
.....

विषयः- ।
महोदया,
सविनयं निवेदनमस्ति
.....
.....
.....
.....
.....
.....

दिनांकः -.../..../2024
भवताम् आज्ञापालकः/ आज्ञापालिका
नाम
कक्षा
अनुक्रमांकः-

